

STEAM-STORY - Op berenjacht

Leeftijdsgroep	☐ 1 ^{de} graad lager (6-8 jaar)
Tijdsduur	Verschillende dagdelen
Doelen/Vaardigheden eigen aan de context	De leerlingen kunnen ... - een verhaal aandachtig beluisteren (ondersteund door grafische weergave), - een wiskundig probleem oplossen in een betekenisvolle situatie en de redeneringen daarbij onderbouwen, vergelijken, bijsturen, weergeven en beoordelen, - de omgeving waarnemen en inrichten in functie van persoonlijke voorkeur en een specifiek doel, - een probleem afbakenen en opsplitsen in deelproblemen, - vaardigheden aangereikt door de leerkracht toepassen bij het kiezen van een consensus, - oplossingen bedenken en realiseren voor een gemeenschappelijk probleem en zich hierbij expressief uiten, - kritisch reflecteren op ervaringen en bevindingen en hieruit leren, - een korte beschrijvende tekst schrijven met een bepaald doel, zoals een uitnodiging, verslag, ...
Korte samenvatting van de activiteit	
Zoals in het boek 'Wij gaan op berenjacht' (Rosen & Oxenbury, 2019) gaan de kinderen zelf op zoek naar beren om uiteindelijk zelf een heuse berenzoektocht te ontwerpen.	

CONTEXT

Motivatie

Onze scholen zijn een vaak een smeltkroes van verschillende culturen en talen. Met deze activiteit proberen we een hoge betrokkenheid te realiseren bij de kinderen door te werken met de eigen omgeving die alle kinderen kennen en delen.

De kinderen maken kennis met 'op berenjacht' gaan via een prentenboek en foto's van de populaire zoektocht als gevolg van corona.

Vervolgens gaan ze aan de slag in hun eigen leefwereld: Ze gaan eerst zelf op berenjacht om op basis van deze eigen ervaringen zelf een berenjacht uit te werken op de eigen school (of in de eigen schoolomgeving). Ze kiezen een eigen verstoppelkje voor hun zelfontworpen beer. Tot slot maken ze van hun berenjacht een heus '(coronaproef) event' en nodigen ze bezoekers uit, zoals andere kinderen op school, ouders, ...

DOELEN	
Eindtermen	Taal ET taal 4.8: De leerlingen ontwikkelen bij het realiseren van de eindtermen voor spreken, luisteren, lezen en schrijven de volgende attitudes: - plezier in luisteren, spreken, lezen en schrijven. ET taal 5.2: De leerlingen kunnen bij de eindtermen luisteren, lezen, spreken en schrijven de volgende strategieën inzetten: hun manier van luisteren, lezen, spreken en schrijven afstemmen op het luister-, lees-, spreek- en schrijfdoel, en voor spreken en schrijven ook op de luisteraar of lezer.
	Wereldoriëntatie – wetenschappen en techniek ET WT 1.1: De leerlingen kunnen gericht waarnemen met alle zintuigen en kunnen waarnemingen op een systematische wijze noteren. ET WT 2.9: De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen.
	Wiskunde ET WI 3.7: De leerlingen zijn in staat: - zich ruimtelijk te oriënteren op basis van plattegronden, kaarten, foto's en gegevens over afstand en richting; - zich in de ruimte mentaal te verplaatsen en te verwoorden wat ze dan zien. ET WI 4.2: De leerlingen zijn in staat om de geleerde begrippen, inzichten, procedures, met betrekking tot getallen, meten en meetkunde, zoals in de respectievelijke eindtermen vermeld, efficiënt te hanteren in betekenisvolle toepassingsituaties, zowel binnen als buiten de klas. ET WI 5.4°: De leerlingen zijn bereid zichzelf vragen te stellen over hun aanpak voor, tijdens en na het oplossen van een wiskundig probleem en willen op basis hiervan hun aanpak bijsturen.
	Leergebied overschrijdend – sociale vaardigheden LOET SV 1.6: De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.
	Muzische vorming ET MV 1.4°: De leerlingen kunnen plezier en voldoening vinden in het beeldend vormgeven en genieten van wat beeldend is vormgegeven. ET MV 6.4°: De leerlingen kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
	METHODE & ORGANISATIE
Materiaal	Per klasgroep: ▪ Prentenboek ▪ Foto's 'beren zoektocht' (zie downloads) ▪ 1 zoekkaart (zie downloads) ▪ Rode en groene stift ▪ 3 of 4 beren om te verstoppen (bv. knuffelberen) ▪ 6 foto's 'mogelijke verstopplekjes van beren op school'* Per groepje van 3 à 4 leerlingen: ▪ 6 foto's* in willekeurige volgorde (op papier of tablet)

[Fase 1b: 3 of 4 beren – per groep: 6 foto's (op papier of tablet)] Betekenisvol via context Hands-on Interactie (ook thuistaal) en samenwerking m.b.v. visualisering/beleving Niet juist of fout > dialoog	• Drie kinderen kiezen een plaats om samen te gaan kijken. Ze mogen op die plaats niets aanraken of verplaatsen. Als beer er niet is, wordt de beer rood gekleurd. Vinden ze een beer, dan kleuren ze de beer groen. Als alle plekken zijn doorzocht, wordt dit besproken. • Daarna begint de zoektocht opnieuw: ieder groepje gaat terug naar hetzelfde plekje, maar nu mogen de kinderen wel dingen aanraken en verplaatsen. -De kinderen vinden geen beer in de klas... Wat nu? Fase 1b: Zelf op berenjacht ... in de school -Lees een bericht voor op je telefoon/tablet/computer/... Het is een bericht van de papa uit het prentenboek: <i>"Ik zag op enkele plekken op school een beer! Ik weet niet of het telkens om dezelfde beer ging of er meerdere beren op school zijn... Ik nam telkens een foto van de plek."</i> -In hun groepje van 3 krijgen de kinderen 6 foto's (op papier of tablet) om beren te zoeken, die zich buiten de klas bevinden. Stimuleer de kinderen om na te denken over hun zoekstrategie in hun groepje. Wanneer ze op een plek een beer vinden, markeren ze de foto (bv. filter wijzigen, tekst toevoegen, ...). (Op 3 of 4 plekken kunnen de kinderen een beer vinden, op de andere plekken niet.) • Bezorg de groepjes de foto's in een willekeurige volgorde, en vraag hen om het niet aan elkaar te verklappen wanneer ze een beer vinden, zodat alle groepjes de kans krijgen om 1 of meerdere beren te zoeken en vinden... • Observeer de verschillende groepjes tijdens hun zoektocht zodat je hen in de volgende stap kan helpen om hun ondernomen acties te verwoorden. -Wanneer alle groepjes hun zoektocht hebben afgerond volgt een klassikale bespreking: • Hoeveel beren hebben de groepjes gevonden? Welke groepjes vonden alle beren?, Welke beren hebben ze gevonden? ... • Op welke plekken hebben de kinderen beren gevonden? De foto's worden gegroepeerd (bv. links op het bord, in een groene hoepel, ... waar een beer werd gevonden, rechts op het bord, in een rode hoepel, ... waar geen beer werd gevonden). • En hoe hebben de kinderen de zoektocht aangepakt in hun groepje? De zoekstrategieën van de groepjes worden besproken en vergeleken: Springt er een zoekstrategie bovenuit? Welke was het meest efficiënt? Welk groepje was het snelste klaar? ... (bv. eerst naar een foto kijken en dan snel samen naar de herkende plek lopen, daarna de volgende foto bekijken en lopen; of eerst alle foto's samen bekijken en dan iedere leerling van het groepje naar een andere plek laten lopen, of...) Fase 2: Onze eigen berenjacht – de verschillende plekken -<i>"We weten nu wat het betekent om op berenjacht te gaan... En nu gaan we zelf een berenzoektocht maken voor onze vrienden, onze familie, ..."</i> -Brainstorm samen met de kinderen over wat een 'eigen berenjacht' allemaal inhoudt. De bedoeling is dat ze een scherper beeld krijgen van de uitdaging. Visualiseer dit alles in een mindmap met als noodzakelijke info: verstopplekjes én beren.

[Fase 2a: per groep: 1
blinddoek]

Fase 2a: We kiezen een verstopplekje

-Alle leerlingen verzamelen op een centrale plaats, bv. de schoolpoort.
-Iedere leerling zoekt van daaruit een plekje in de omgeving dat hem/haar aanspreekt.

-Vervolgens worden trio's gevormd om de plekjes aan elkaar te tonen:

- 1 leerling wordt geblinddoekt en wordt door zijn/haar klasgenoten meegenomen naar het plekje van 1 van de 2 niet-geblinddoekte klasgenoten.
- Daar mag de geblinddoekte klasgenoot voelen, ruiken, ... en even heel kort gluren waar hij/zij is.
- Vervolgens wordt de geblinddoekte leerling terug begeleid naar de centrale plaats.
- Daar raadt de leerling waar hij/zij was en probeert het plekje zonder blinddoek terug te vinden.
- Op het plekje vertelt de andere leerling waarom hij/zij voor dat welbepaalde plekje koos.
- Daarna wordt gewisseld in het trio, totdat ieder plekje gevonden en besproken is.

Blinddoek	Plekje	Begeleider
Leerling A	Leerling B	Leerling C
Leerling C	Leerling A	Leerling B
Leerling B	Leerling C	Leerling A

-In hun groepje van 3 worden de leerlingen gevraagd om 1 plekje te kiezen. Het criterium om hun keuze te bepalen is het 'verstoppen van een beer'. Waak erover dat ieder groepje in de volgende fasen rond een ander plekje kan verder werken.

[Fase 2b: per groep: placemat
'1H-3W', schrijfgierief,
teken/schilder/...gierief,
kosteloze materialen, ...]

Fase 2b: We maken een beer

-Ieder groepje bedenkt een beer die ze willen maken. Volgende methodiek '1H-3W' kan hen hierbij ondersteunen:

De leerlingen denken samen na over 'hun beer' via '1H-3W' in een placemat. Centraal maken ze een eerste schets van hun beer.

Hoe?	Hoe ziet de beer eruit?
Wat?	Wat doet de beer op het plekje?
Waar?	Waar is de beer op het plekje?
Waarom?	Waarom is de beer op het plekje?

-Op basis van deze informatie maken de leerlingen vervolgens samen hun eigen beer. Ze maken een tekening, schilderij,... van hun beer of creëren een 3D-ontwerp met kosteloze materialen.

-Ze geven hun beer een naam en schrijven een kort begeleidend tekstje over hun beer en zijn verstopplekje.

Fase 2c: We richten het plekje met beer in (uitwerken)

-*"Ieder groepje heeft nu een plekje én een beer. Wat moeten we nu nog doen? ... Ja, onze beren verstoppen! Jullie hebben al nagedacht over waar jullie jullie beer willen verstoppen op jullie plekje. Maar hebben we wel al goed nagedacht over hoe we dat precies gaan doen?"*

-Bespreek samen met de kinderen zaken zoals:

- Hoe verstoppen we de beren buiten? Regen? Wind? ...
- En zijn alle beren stevig genoeg? Blijven ze overeind staan? Hoe kunnen we ze verstevigen?
- Hoe zullen we de beren bevestigen? Welke extra materialen hebben we nodig (touw, stokjes, ...)?

[Fase 2d: afhankelijk van de ideeën van de kinderen]	• ... -Er wordt niet voor 1 oplossing gekozen, aangezien ieder plekje en iedere beer een andere aanpak zal vereisen. Er kunnen 'criteria' en concrete ideeën verzameld en gedeeld worden via een visueel werkplan op het bord.
Betekenisvol via context Visualisering eigen ideeën Hands-on	Fase 2d: We richten het plekje met beer in (realiseren) -De kinderen gaan vervolgens in hun groepje aan de slag om hun beer te 'optimaliseren' en hun plekje met de beer in te richten. Ze kunnen hierbij ook materialen toevoegen om uit te beelden wat hun beer eventueel aan het doen is, waarom de beer op het plekje is, ... (zie placemat fase 2b). -Wanneer alle plekjes ingericht zijn dan gaan de verschillende groepjes op zoek naar elkaars beren. Op basis van elkaars ervaringen wordt de inrichting van de plekjes eventueel een laatste keer geoptimaliseerd.
Interactie (ook thuistaal) en samenwerking m.b.v. visualisering/beleving Niet juist of fout > dialoog	Fase 3: Onze eigen berenjacht – de wandeling -“Onze beren zitten nu overal verstopt. Tijd om anderen onze beren te laten zoeken. Hoe kunnen onze vrienden, familie, ... de beren vinden? Laten we ze lukraak zoeken? Dan krijgen we chaos op school...” (Optioneel: “Met corona is het geen goed idee dat iedereen door elkaar op school beren gaat zoeken... Hoe kunnen we ervoor zorgen dat onze berenjacht ‘coronaproof’ verloopt?”)
[Fase 3a: per groep: 3x sjabloon 'breinschets', tekengerief]	Fase 3a: Onze berenjacht is coronaproof (uitwerken) -De kinderen brainstormen eerst in hun klein groepje van 3 leerlingen. Volgende methodiek 'breinschets' kan de kinderen hierbij helpen: Ieder kind krijgt 5' tijd om 3 ideeën te krabbelen en kribbelen. In een volgende ronde vullen de kinderen elkaars ideeën aan. -Bespreek deze ideeën klassikaal. Groepeer hierbij de ideeën tot een overzicht van taken, bv. pijlen, vlaggen, voetstappen, pictogrammen, ... om de weg, looprichting, afstand, regels, ... te markeren, ... -De taken worden verdeeld over de groepjes. In hun groepje bedenken de kinderen welke materialen en gereedschap ze nodig hebben om hun taak te vervullen. Vervolgens gaan ze aan de slag.
[Fase 3b: afhankelijk van de ideeën van de kinderen]	Fase 3b: Onze berenjacht is coronaproof (realiseren) -Ieder groepje gaat aan de slag met de eigen taak om de berenjacht 'coronaproof' te laten verlopen. -De verschillende ideeën worden gerealiseerd en toegevoegd in de omgeving. -Is ieder groepje klaar, dan wordt hen gevraagd of ze nu zeker kunnen zijn of hun berenjacht 'coronaproof' is... Hoe kunnen ze dit testen? Mogelijke strategie: enkele groepjes voeren zelf de berenjacht uit en enkele groepjes observeren het verloop ervan. -Op basis van deze test gebeuren de laatste aanpassingen om de berenjacht te optimaliseren.
Betekenisvol via context Hands-on	Slot: Onze eigen berenjacht – het event -Tot slot nodigen de leerlingen 'bezoekers' uit om op berenjacht te gaan. In functie hiervan kunnen ze bijvoorbeeld volgende taken verdelen: • een lijst met genodigden samenstellen;

Interactie (ook thuistaal) en samenwerking m.b.v. visualisering/beleving Niet juist of fout > dialoog [Slot: afhankelijk van de ideeën van de kinderen]	● een uitnodiging ontwerpen, met aandacht voor verschillende (thuis)talen, ...; ● een naam en logo bedenken voor hun berenjacht; ● een overzichtsboekje maken met de verschillende beren met hun naam en bijbehorend tekstje (zie fase 2a); ● een mentale kaart/plattegrond maken van de school waarop de bezoekers kunnen aanduiden waar ze een beer vinden; ● opdrachten bedenken die bezoekers moeten uitvoeren wanneer ze een bepaalde beer vinden (bv. 5x springen, ...) ● ... -Uiteindelijk vindt 'de berenjacht' plaats en zorgen de kinderen voor een vlot verloop voor de bezoekers. -Na afloop reflecteren de leerlingen op hun 'eigen berenjacht' met behulp van foto's genomen tijdens het event. Ze maken ook een verslagje voor de klas/schoolblog.

